

CIQQILI BAXÇA

جیققیلی باخچا

طرح: محبوب حبیب‌وند

- قچله خالا
- بلی بالا
- تو یوق لار سیزده؟
- بلی بالا
- قووالا گل سین
- گلغیر آخی
- وور قیچی سین سین
- سینغیر آخی
- سال، تندیره
- یانغیر آخی
- اوندا بیر آر کول آت
- کولو نغیلیر سن؟
- ایپ بو یورورام
- ایپی نغیلیر سن؟
- فرش توخویورام
- فرشی نغیلیر سن؟
- اتوه سالیرام
- اتوی نغیلیر سن؟
- گلین گتیریرم
- کیمین قیزی دیر؟
- اللری خانالی بتول خانیمین قیزی دی.

سؤیله یین: فیض، جهانلی (مرند-قوش قبه کندی)

گۆزۈل بائامان حاقېم دېر مېنېم

تائىرى نېين آدېيان

ايچينده كيلر:

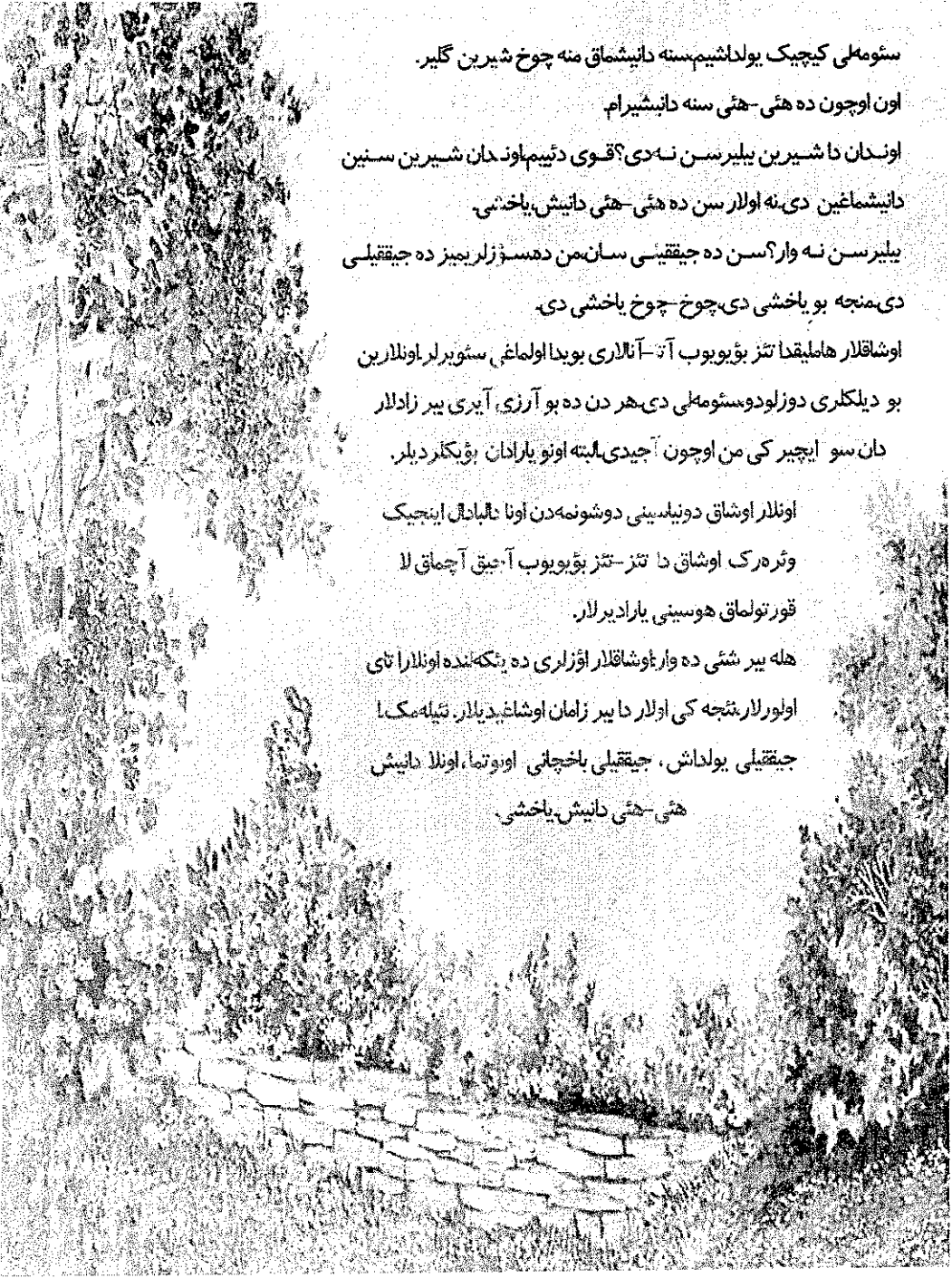
- ۱..... ۳
- ۲..... قارداغ دا اوشاق اويونلارى (۳)..... ۴
- ۳..... توت (شعر)..... ۵
- ۴..... آلمانين آرزىسى (ناغىل)..... ۶، ۷، ۸، ۹
- ۵..... توت آغاجى..... ۱۰، ۱۱
- ۶..... كىچىلن ناغىل..... ۱۲، ۱۳
- ۷..... بو يىردى..... ۱۴
- ۸..... سون سۆز..... ۱۵

۱۳۸۴ / ياي يىن اورتا آيى / ۱۴ - جو ساي

دو هفته نامه باغچه بان

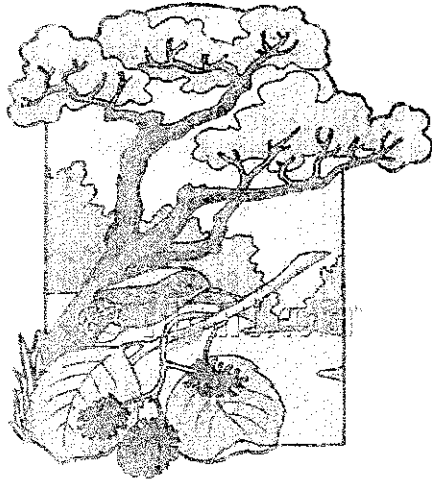
صاحب امتياز: محمود خىلىلى اقدم
 ويژه نامه كودك جىقئىلى باخچا
 طرح و اجرا: محمد عابدين پور
 ms_araz@yahoo.com
 آدرس: مرند - خيابان جلفا - روبروى
 پست - دفتر نشرىه
 تلفن: ۰۴۹۱ - ۲۲۳۰۰۹۰

سئومىلى كىچىك يولداشيمېستە دانېشماق مەنە چوخ شىرىن گلىر.
 اون اوچون دە هئى - هئى سەنە دانېشپىرام
 اوندان نا شىرىن بىلىرسەن نە دى؟ قسوى دئىمە اوندان شىرىن سىنىن
 دانېشماغىن دى نە اولار سەن دە هئى - هئى دانېش، ياخشى.
 بىلىرسەن نە وار؟ سەن دە جىقئىسى سان مەن دە سۆزلىرىمىز دە جىقئىلى
 دى مەنچە بو ياخشى دى، چوخ - چوخ ياخشى دى.
 اوشاقلار هاملىقدا تىز بۆيۈبۈب آت - آتالارى بويدا اولماغى سئوبىرلر اونلار يىن
 بو دىلكىرى دوزلۇدوسئومىلى دى هر دن دە بو آرزى، آيرى يىر زادلار
 دان سو ايچپىر كى مەن اوچون آجىدى مەنە اونو يارادان بۆيۈكلر دىلر.
 اونلار اوشاق دونىاسىنى دوشومەنە دن اونا ئالماقدا اينچىك
 وئەرەك اوشاق دا تىز - تىز بۆيۈبۈب آجىق آچماق لا
 قور تولماق هوسىنى يارادىرلار.
 هله يىر شى دە وار اوشاقلار اوزلارى دە بىكەندە اونلار ا تى
 اولورلار نىچە كى اولار دا يىر زامان اوشاقلار دىلار، نىلە مەك
 جىقئىلى يولداش، جىقئىلى باخچانى اوبوتما، اونلا دانېش
 هئى - هئى دانېش، ياخشى.

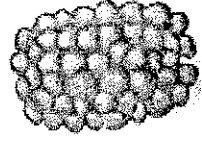

توت

ئەندەرر آشاچىم يىترە
گىنىشلى كۆلگە سالار
باي دا منى يوخلاسان
بۆللو تىرىم اولار

يام- ياشىل يارباغىمى
ويونجا تىرتىر يىتەر
يىيىپ شىشەدن سورا
آغ- آباغ ايىك، تورەر

ياي دا يىتمىش لىرىمى
هوسلە يىب گلرلر
يىر- يىر اونو دىر مزلر
بوخچايا سىلكە لىرلر

سادە جە يىر مئىوھىم
آغ يا دا قارا اوللام
دنەم يوخذو، درىم يوخ
ايدە جە يىم والسلام

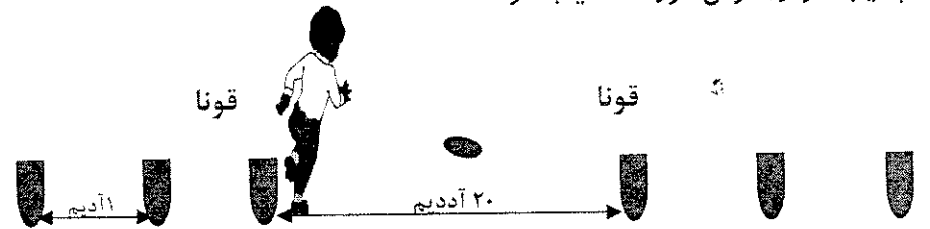

چوخ سۆبلە دىم اۆزومدن
ايە دىدىن كىمم من؟
ياخشى تانىرسان منى
توتام، توتام، توتام من!

قارداغ دا اوشاقلار دىن اويونلارنى (۳)

ماللا قىياس

قارا داغ، داغ-داشلىق اولدوغونا گۆرە، اوشاقلار بو اويونو چوخ اوينارلار. شايد دە بو اويون يالنىز قاراداغ ماحالىنىن اويونودور. بو اويون دا اوشاقلار ايكى يىترە بۆلوشىدىن سورا اوينادىقلارنى يىترىدىن آلتى دنە اوجو يىز داش (كلە قندە اوششار داش) تاپارلار. داشلار دىن يىرىنى يىترە تاخىب اورا «قونا» دىيەرلر، اوندان ۲۰ آددىم ساياراق داشلار دىن يىرىنى دە اوردا يىترە تاخارلار، بو دا ايكىنجى قونا اولار. هرەسى يىر تىمىن اولار. هر قونادان يىر آددىم سايب ايكىنجى داشى يىترە تاخارلار، اوندان دا يىر آددىم گىدىب اوجونجو داشى تاخارلار. هر اويونچونون يىندە يىر داش اولار. اويونو هانسى تىم باشلاماق اوجون اوشاقلاردان يىرى يىر ياسلى داش گۆتوروب توپورچك لە داشىن يىر اوزونو ياشلار، سورا اونو گۆيە آتىب دىيەر: ياشسان- قوروق؟ او يىرسى دىسە ياشام، باش اولسا اونلار اويونو باشلاياقلار: او تىم دن يىرى گىلب اۆز قوناسىندا دوروب يىندە كى داش ايلە او يىرىسى قونانىن داشلارنى توشلايب ووراجاق. يىرىنى ووروب يىترە سالسا، اوندا يىر داھا آتاجاق، دە يىسە يىنە آتاجاق. دە يىسە سىرا ايلە اويىرىسى يولداشلارنى آتاجاقلار، بىلە ليكلە هانكى تىم ائىلە يە يىلسە داشلار دىن هامى سىنى يىترە يىخسىن اونلار اويونو اودوب اويىرىسى لىرە بو قونا دان او قونايان جان مىنە جىكلر، يا دا قولقلارنى چكىب، تىز اول قوش گۆرست، دىيە جىكلر.

جرمانین آرزوسی

© سولماز سون باهار

هله هامی اوشاقلارین یاخشی فیکسیر له آرزیلاری
بوخدور، چوخ زامانلار اوشاقلار پیس ایشلر گئوروب
اوبیرسی اوشاقلاری اینجیدیرلر، امما «آلما» چوخ
یاخشی ایدی. یاخشی آرزیلاری دا واری ایدی.

اونون ایکی باجیسی واری ایدی. آدلاری حئیوا لا گیلانار ایدی. بیر گون من
گۆی ده اوچوردوم بیردین بیر بالاجا اوغلان رئزین دانشینان منه ساری بیر داتش
آتدی. من تئز اوچوب بیر ائوین گیلانار آغاجینا قوندوم. او اوغلان چوخلو
سئرچه نی ووروب، اؤلدورموشدور، اونلارین قیچلارین باغلایبست آپاریردی
اؤلرینه، بیردین بیر بالاجا قیز او ائوین تاپیسیندان چیخیب اوغلانینان ساوشدی
کی نییه سئرچه لری اؤلدوروبسن، اونلار منیم یولداشلاریم دیلار. من اونلاری
چوخ سئویرم.

بو قیز هاملان «آلما» ایدی. ایغلان آلمانین چیغرتیسیندان قورخوب، قاجدی. من
چوخ قورخوموشدوم، گیلانار پوداقلارینین آراسیندا گیزلنمیشدیم کی
گوردوم آلما آغلا یا آغلا یا ائوه گلدی. حوؤوضون قیراغیندا اوتوردودوزون
ایسته سز من چوخ سئویردیم کی آلما کیدین قیز تاپمیشدیم، آخی ادملار
حئیوانلاری چوخ سئومزلر هله سونلار بیلدیم کی ادملار ادملاری دا چوخ
سئومزلر.

من... حئیویردیم من کی گوردوم آلما چو ناراحتی، بئدیم یالیندا اوتوروب دئدیم: «آلما ائله، بیرم
کی سن چوخ مئهریبان ایزسان و بیزی چوخ سئورسن آملاهلی بیر گون اؤله جک، گل روسداتش
اولاق من سنی چوخ سئویرم.» آلما او آغلار گؤزل گؤزلرینی منه تکیب دئدی: «سای اول جیققیلی
سئرچه سن ده چوخ مئهریبانسان کی منیم ناراحت چیلغیما دوزدمیرسن، امما سن یالیر جا او
سئرچه لرین اؤلمه گینه آغلامیرام، بو دوزدو کی همی بیر گون اؤله جک، آلما ادملار باشقا لاری

اوشاقلار بوگون بیر یاخشی اتفاق دوشدو کی ایستیرم
اونو سیزه ده دئییم. آخشام چاغی من ایله
اوغوم «آراز» حیط ده اوتورموشدوق، بیر دن گوردوک بیر
قوجا سئرچه گلدی دووارا قونوب بیزه باخدی. من آراز
دئدیم: اوغوم گنت بیر آز قورو چؤرک گتیر وئرک
سئرچه یئسین.

آراز دا قاجدی چؤرک گتیردی تۆکدو قوجا سئرچه نین قاباغینا، سئرچه اونلاری
یئدی. اوشاقلار آرازین یالیز بئش یاشی وار، امما او یاخشی بیلیر گرک جیققیلی و
ضعیف حئیوانلارینان مئهریبان اولوب اونلاری ایجیتمه یه، سئرچه نارین چؤرکلری
یئیب هوپاشیب دووارین اوستونه قوندو. سونرا چوخ بیر مئهریبان سس له
دئدی: «چوخ ساغ اولون کی من یئمک وئردیز، دوزون ایسته سز چوخ آجیدیم.»

من له آراز هنج اینانمیردیک بیر سئرچه ادملار کیمین دئیشا
بیلین. امما چوخ تئز بیلدیک، او بیر اؤزل سئرچه دیر. سئرچه
دئدی: «بورالردان کنچیردیم بیر دن بو ائو منه تانیش گلدی. یادیم
دوشدو من نجه ایل بوندان قابق بو ائو ده یاشامیشام، بو ائوده بیر
جیققیلی قیز وار ایدی، اونون آدی «آلما» ایدی. آلما چوخ گؤزل هم ده
چوخ مئهریبان ایدی، من هنج وخت اونو اونوتمامیشام.»

من له آراز بالوار یاخار ائیلهدیک کی آلمانین ناغیلینی بیزه دئسین، آخی بیز یاخشی اوشاقلارین
ناغیل لارینی چوخ سئوریک، سئرچه بیر آه چکهرک دئدی: «بو ناغیل لار چوخ آزدیلار، لونا گؤره کی
یاخشی اوشاق آرزوار.»

سونرا او گئتىدى منده گئدىب آلمائىن يائىنىدا اوتسوردوم. گسوردوم قول-قىچى گۆوه رىيدى. چوخ ناراحات اولوب سوروشدوم: «آلما نئىلىرسن؟»

آلما توتسون سسله دئدى: «قورو گول لرىسى دئشربمه ياپىشديريرام.» دئديم: «بونلار نه ايشه بارار؟!»

دئدى: «بىلىرسن! بونلار منىم قوروموش آرزىلارىمدىلار. ياخشىلىقى بونا دىر كى ائيله يه بىلىرم اونلارى دفتربمه ياپىشديرىب سونسوزا قدهر ساخلايام. بو دونىمائىن بونون گسوزل شى لرى قورويوب، ياخشىلىق لاردان يالنىز بو قورو گول لىر منه قالىبىدېر. بونلار منىم قوروموش دىلك لرىم دى، من بونلارى چوخ سئوېرم.»

سوروشدم: «ئىيه آتان سىزى وورور؟ بقىن چوخ پىس آدم دىر؟»

آلما گولومسه ايله دئدى: «يوخ هئچ ده پىس آدم دئىيل او يالقيز دى، او چوخ يازىق دى. منىم آتام او زامان كى گوجو باشقا پىس آدملارا چاتماز اوندا چوخ حىرص لىيب بىزى وورار. بئله سىينه اؤز خيالنىدا چوخ گولسو آدم اولوب ساكىن لىش او دا منىم كىمى يازىق دىر.»

آلما دانىشانمىردى، اونون بوغازىنى آتاسى باغلايان اىپ آغرىتمىشدى. آلما يوخلادى، او چوخ يورغون ايدى.

اوبىرسى گون گئتىدېم سئرچه يولداشلارىمىن يائىنا. آلما دان اونلارا دئىيب آلمائى سئوېندىرېمك اوچون اونلار دان ياردېم اېسنه دېم. بىر قوجا سئرچه دئدى: «بىز سئرچه لىر آلمائىن ياخشىلىق لارنى اونودا بىلمىرېك. ياخشى سى بودور، سىن گئدىب قولاق اولوب آلمائىن ان بؤيوك آرزى، سىنى آنلاياسان. من اونو دونىمائىن لاپ گوزل كېنك اېنه بئشېرېم اوندان ياردېم اىسترم.»

من ده سؤز وئردىم آلمائىن دىلگىن دن باش تاپام، اونا گۆره گئجه گئدىب بىر بوچاق دا گىزلندىم.....

قالدى وار

اؤلدورورلر يالنىز بونا گۆره كى اونلارى ياخشى و فايدالى بىلمىرلر يا دا كى اونلارى سئومىرلر! اؤلوم يالنىز تئرىننن بىنده دىراو اوغلان سئرچه لىرى سئومىردى، اونا گۆره اونلارى اؤلدور دونه ده سئوېنچك دوشوردو حئوان سئرچه لىر تاللاپ يئره دوشمه گىندن من دوشونه بىلمىرم: آخى مه يه اؤلدورمك ايلنجه دىر؟!»

آلما بونو دئىيب آغلادى من ده بىلمىردىم اونو نئجه سىنه اوؤوندوروم. اونا گۆره ده آخشاما جان اونون يائىندا قالدېم. آخشام اوستو آلما اويونچاقلارنى گىلاس آغاچىن آلتىندان يىغىشديرىب ائوه آپاردى. سوروشدوم: «ياتىرسان؟»

دئدى: «هله يوخ بىر آز آى لا اولدوزلارا باخىب سونرا ياتاچام. هر گئجه بو ايشى گۆره رم. من اونلارى چوخ سئوهرم. بونا گۆره او قدهر اونلارا باخارام كى يوخوم توتسون.»

سوروشدوم: «آخى نىيه ائى بئله آيا باخىرسان؟»

آلما چوخ تعجب ايله دئدى: «مه يه سن آى ين اوزونو گۆرمه مىسن؟ مه يه گۆرمه مىسن نه قدهر ناراحات لا كدرلى دى؟ اونا گۆره من او قدهر اونا باخىرام كى بىلسىن بىر نفر يئر اوزونده اونون فىكرىنده دى، به يه بىر آز گوله.»

اؤز-اؤزومه دئدىم: «بو نه عجىب قىز دى. آخى كىم بو دونيا دا آين گولمه گىنى اؤنملى سايار. آى او قدهر اوزاق دا دى كى هئچ كىمسه اونون اوره گىن گۆرمور! اونون كدرىنى بىلمىر. دئدىم من بو قىزى گرھك چوخراق تانىم.

صباحىسى گون، آغاچىن اوستونده گىلاس لارى دىمديكلير دىم بىر دن چىغير باغىر دوشدو. آلمائىن اوتاغىنن پنجره سىنه سارى اوچدوم، گۆردوم آلمائىن آتاسى بىر شىو ايله اوشاقلارنى جاتينا دوشوبدو. آنالارى دا دوروب آغلايىر من چوخ قورخدوم، آلمائىن آتاسى گئده نه جن گىزلندىم بىر ساعات

توت آغاچي

© دوکتور بهروز بامدادی

توت، آذربایجان شهرلرینده چوخ تاپیلان آغاچلاردان دی. اونون مئیوه‌لری، اینجه، سولو و دادلی دیر، آغ، قیرمیزی و قارا اولار. اونون آغاچی چوخ مؤحکم دئیل. توت آغاچیندان «تار» دوزه لدرلر، «تار»-ین اوره‌ک اوخشار سسی اورکلری شنلندیره. توت آغاچی نین یاریاغی باراما قوردون یئمی دی. قورد اونو یئیپ ایپک توره.

بیر سیرا توتلار سالخیم سؤیوده بنزه. سالخیم سؤیودو کیمی اونلارین پوداقلاری اوستهن یثره ساری سالخیم کیمی آسلانار. بو توتلاری گۆزللیک اوچون بولولارلار دا، پارک‌لار دا اکرلر.

بورجا جان اوچ اؤنملی سؤز توت آغاچینا گۆره بیلدیک:

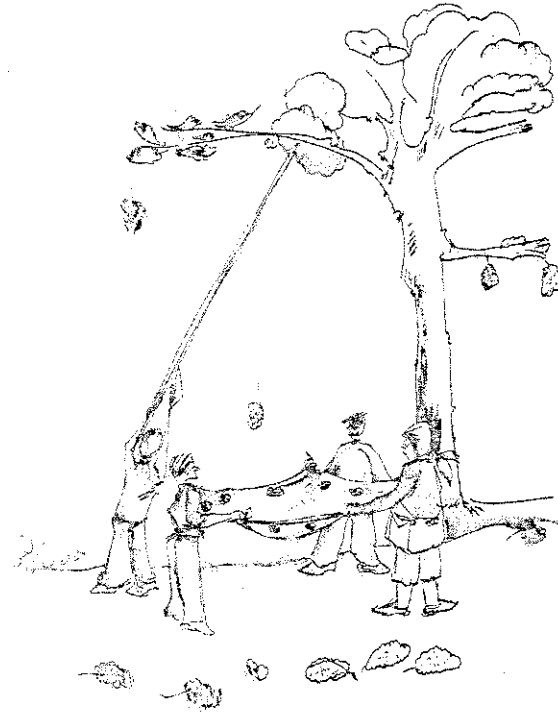
۱- توت آغاچیندان، ایپک اله گلر، ایپک اینجه لیکده طبیعت ده تاپیسیر دیر.

۲- توت آغاچیندان، تار دوزه- لدرلر، تارین اورک اوخشار سسی اوره کلری شنلندیره.

۳- توت آغاچیندان، گۆزللیک اوچون، کولگه لیک اوچون یارارلانارلار.

دوغسوردان دا طبیعتین گۆزللیکلری بو آغاچ دا بیر یثره ده واردیر: شیرینلیک، اینجه لیک، گۆزللیک له اوره یه یاپیشان سرینلیک.

مرند شهری ایله جولفا قدیم دن باراما قوردون بجرتمک مرکز لریندن اولاراق چوخلو

بؤیوک توتلوقلار مرند شهرینده وار ایدی. حتتا باغلارینان تارلالارین آراسیندا دا توت اکیلیمشدی. بو توتلوقلارین ایزینی هله ده مرند ده گۆرمک اولار. بو توت لاردان هامی یازین سونلاری لایابین اوللرینده آرخابین لیقلا یارارلاناردیلار. اونلاری سیلکه له ییب ائولرینه آپاراردیلار. هم یئیپ هم ده قورودوب قیش گنجه لرینین نوغولو ائدر دیلر. دئمک اولار بیرجه توت ایدی کی یوخسوللار دا ائيله یه بیلر دیلر پول و ثر مه ییب اوندان یئسینلر. حتتا ایه بیر باغین

ی بیه سی محله اوشاقلارینی باغیندا توت یتمک حالدا گۆرسه یدی اونلارا مانع اولمازدی. مرند ایله کندلرینده باغچی لارین چوخو ماراقلا توت تینگلری بجر دیب اوییر یسیلره پای وئره دیلر کی توت آغاچی چوخالسن. ایه بیری مجبور قالسا یدی بیر توت آغاچینی کس سین اوندان کسکین لیکه قاباق جانا بیر توت تینگی اکیب سورا او آغاچی کسردی.

شاید توت آغاچی نین ایقتیصادی باخیمدان اؤنملی اولماغی باعث اولموشدو بو یوردون مؤمؤنلری توت آغاچینی مچیدلرین وقفی ائله سینلر. بیر کیمسه اونو اؤز ایشلری اوچون کسمیردی. حتمن اوخوجولار تاپید ائده جکلر کی توت آغاچی ائله مؤحکم دئیل کی چوخ ایستی سی اولسون. یقین ده کی ائل او فدره اودون مچیدلره وئریر دیلر کی توت آغاچلارینا ای حتیاج اولماسین.

بیر قلیبیر نار
ال وورما قانار.

تاپ، تاپ، تاپ، تاپ، تاپ، تاپ

کؤیرن کلیر هنییر- هنییر
یثره دوشور سولاییر.

کؤیرن بیر داری دوشدو
تویوق اونا یوروشدو

كئچلین ناغیلی

سون بۆلوم

.....دوز ایشینی توتوب گئتدی اورا چاتیب گوردو بیر ماغارا کیمی یئر دیر، ایشیق اوردان گلیر. ماغارانین ایچی ایله او قدمر گئتدی کی آخیر دا بیر اوتاغا راست گلدی. قایی نین آغزیندا قوجا بیر خورتدان قاری اوتورموشدو. قاری کئچلی گۆرهن کیمی دئدی:

ای بنی آدم، آنان سنین ماتمینده دورسون، یاخشسی اولدو گلدین، منیم یئددی دئو اولوم وار، ایندی گلیب مندن یتمک ایسته یه جکله، اونلار گلنه جن سنی بیشریب حاضرلارام.

کئچل دئدی:

ای قاری، نه اویان-بویمان دانیشیرسان، سنین اولانلاریندان قورخان کیم دیر؟

قاری باشلادی تنسیری چات ها چات قالاماغا کی، کئچلی اود دا بیشرسین. کئچل قارنین دالیندان خلوتجه بیر تپیک ووردو سالدی تندیره، آغزینا بیر یئکه دگیرمان داشی قويدو. قاری چیغیرا-چیغیرا تنسیر ده یانیب کول اولدو. ائله بو وقت بیردن گوی گورولدای، ایلدیریم چاخدی. آغ دومانین ایچیندن یئددی آغ دئو چیخیب گلدی. دئولر ائوه گلیب دئدیله:

هائی آنامیز؟ بوردان آدم-مادام ایسی گلیر، یاغلی بادام ایسی گلیر.

کئچل گوردو گیزلتمکله جانینی قورتارا بیلمه یه جک، یوکون دالیندان چیخیب دئدی:

ای دئولر، سیزین آنانیز گئتدی بولاق دان سو گتیرمه یه، مننه دئدی. اولانلاریم گلنده دئیهرسن بورا یئددی دوشمن گلجه، اونلاری اولدورمک اوچون گرک، اولانلاریم یئددی دگیرمان داشینی دامین اوستونه چیخارتسینلار. دوشمنلر ائوه گیرنده باشلارینا سالیب هامی سینی اولدورسونلر.

دئولر کئچلین سؤزونه اینانیب یئددی دگیرمان داشینی دامین اوستونه

چیخارتدیله. کئچل دئدی:

- سیز هامیز باش-باشا وئریب قایی نین آغزیندا دایانین، من چیخیب دامدان اول داشلارین بیرینی سالیب سیزین باشیزا، سیزه کار ائله سه، دوشمنلره ده کار ائله یر.

یاخشسی دئییلر دئولر آخماق اولار، بو سؤزه اینانیب یئددیسی ده باش-باشا دگیرمان داشینین آلتیندا دوردولار. کئچل چیخیب داشلارین یئددیسی ده ایتله ییب سالدی دئولرین باشینا، هامی سینین بئینی قاتیق کیمی اولوب یاییشدی یئر. کئچل دامدان دوشوب گوردو دئولر اولوبلر، باشلادی اوتاقلاری گزمه یه، گلیب بیر اوتاغا چیخدی، گوردو بیر گؤزل قیزی ساچلاریندان آسییلار، تنز اونو آچیب قیزی یئره قويدو. گوردو بو ائله بیر قیزدی یئمه، ایچمه، خطی خالینا، گول جمالینا تاماشا ائله، بیر کونولدن مین کونوله قیزا عاشیق اولدو، هر ایکسی سؤزله شیب لغنی جواهراتدان، قیزیلدان چوخلو گؤتوردو. قیز دئدی:

ای جوان اولان، دئولرین قیرخینجی اوتاقیندا باغلی بیر صانديق وار، ایچینده ایکی جوت دمیردن سحیرلی چاریق وار، گنده ک اونلاری دا گؤتوره ک.

هر ایکسی گندیب صانديغی آچیب چاریقلاری چیخارتدیله. کئچل قیزدان چاریقلارین سحیرلی اولماسینی نه دن بیلمه یینی خبر آلدی؟ قیز دئدی:

چاریقلاری آیاغینا گئیهن آدم ائله برک قاچیر، اونا قوش دا چاتا بیلیمیر. هرده سی بیر جوت چاریق گئیندیله. باشلادیله گئتمه یه، قیرخ گونلوك بولو بیر گوننه گلیب چاتدیله. کئچلین انوننه، کئچل باشینا گلن احوالاتین هامی سینی ننه سیننه سؤبله دی. کئچلین وئردیگی پوللار لانه سی گؤزل بیر عیمارت تیکدیرمیشدی. ائله او گوندن توی تداریکی گورولدو. تزه ائوه کئچل یئددی گون، یئددی گئجه توی-دویون توتوب قیزلا اولوندی. اونلار یئدیله-ایچدیله، یئره کئچدیله. سیز ده بییین، ایچین سالامات قالین.

قایتی آذربایجان ناغیل لاری

۱۹۸۵

۱۴- جو سای

جیققیلی باخچا

۱۴- جو سای

جیققیلی باخچا

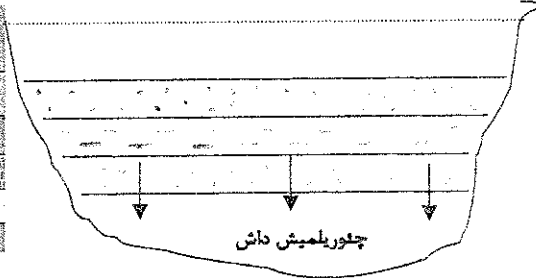
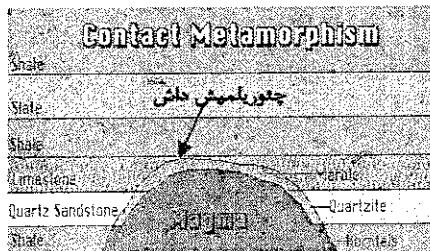
بو پئردی

چئوریلیمیش داشلار (metamorphic rocks)

سۆزموزون دالیسینی داشلار حاققیندا توتاراق، چئوریلیمیش داشلار چاتیریق، آدیندان بللی اولدوغو کیمی بو داشلار دا چئوریلیمک اوز وئریدیر.

ایلکین داشلار دا اؤزل بیر دورومدا، بیر سیرا عامیللره گؤره دیشیلیک اؤز وئرهرک یئنی داشلار دوزه لیر. ایکی داشلار ائیله یه ییلر چؤکونتو داش اولسون، ماگماتیک داش یا دا ائله چئوریلیمیش داش اولسون. چئوریلیمک له اله گلن یئنی داشلارین هر بیر زادی قاباق کی داشلار دان فرقیلی اولور. سنه حق وئریرم سوروشاسان: «نجه اولور او برک لیکده داشلار دا چئوریلیمک اوز وئریر؟»

چوخ قیسسایم: داشلار دا عومویت ده اوچ عامیل باعیث اولور چئوریلیمک اوز وئرسین: بیر: ایستی (حرارت) ایکی: باسینتی (فیشار) اوچ: ایستی محلول لار بونلاری آچیپ توضیح وئریمک چوخ خصوصی بیر بحث اولاراق هله لیک سن اوچون هم آغیر همده چاتیشماز اولاجاق. بوردا سنی باشا سالماق اوچون ایستی ایله باسینتی نین نجه چوخالیب داشلار دا چئوریلیمک اوز وئرهمه یی شیماتیک شکیللر ایله گؤرسه دیرم:

بیر ماگما کوماسی یوخاری گلدیک ده چؤکونتو داشلارین آراسینا گیریر بئله لیک له ماگمانین ایستی سی باعیث اولور اونا یاخین داشلار چئوریلیمین

التدایک داشلارین اوستونه آغیرلیق چوخالاراق فیشار ایله اوسلا یاناشی حرارت ده یوخاری گندیر بئله لیک له گئیش بیر ساحه ده التدا کی داشلار دا چئوریلیمک اوز وئریر.

سون سؤز

اوشاقلارمن تازالیقنا بیر تازا بولناش تاپمیشام اونون آدی «وحید» دی بیر گون «عابدین پور» وحیدی گوروب منیم اون اوچونجو سایمندان بیر دنه اونا وئردی. وحید ده تنز اولرینه گلیب منی اوخودوبیر یول یوخ ایکی اوچ یول اوخودواو منی چوخ سئومیشدی، تعریف اولماسین منیم ناغیل لاریمی شعرلریمی، نقلشی لاریمی چوخ بینمیشدی اونا گؤره ده تنز چرخینه هوباشیب دوز «عابدین پور» ون توکتینا ساری سوردواوندان تشکور ائله ییب اؤز نظرلرینی منه گؤره دئدی. کئچن سایلاریمندان دا ایستدی «عابدین پور» سئوینجک دن بیلیردی نئیله سین خیرسینه سیغیشمیردی او وحید- دن سوروشدو:

«وحید نجهنی اوخورسان؟»

وحید دئدی:

«بئشی قور تار یب اول راهنمای یا گنده جاغام»

«معدیلین نجه گلمیشدی؟»

۱۹/۳۶

«حقیقیلی باخچانی اوخویا بیلدین؟»

«بللی اوخودوم»

«لوشاقی مجله سی نمنه اوخوموسان؟»

«لوچو اوخویلنا معلم میمیز آقای مس... بیسه دئدی «کی...» «آلین من بیر-ایکی شمزه آلب هسچ سئومدیم اونا گؤره داها آلمادیم، آقای مس... نزار احیات اولوب دئدی نییه آلمامیسان من ده دئدیم اونا بیر زاد یوخدو من اونو سئومدیم اونا گؤره داها اونو آلمایاجا غلام دا دوندو منی ووردومن آجیغیم دان آلمیردیم»

«آقای مس... سیز کیلاس دا تور کو داییشسایدیز بیر سؤز نئمدی؟»

«لو هر کیم تور کو داییشسایدی اونا نئیه ردی اؤز اوزونو سیله له لئله وور کی قیزار سین هله بدنی کیلاس لار دا دخیل قوبوشدولار هر کیم تور کو داییشسا... اونون اونا سانسین»

«سئویر سن حقیقیلی باخچا رنگی اولسون؟»

«یوخ ائله بوجور کی وار باخشیدی»

«وحیدین سؤزلری منی برک چلشدیردی، گور کیملر»

«بیزیم اوشاقلار بیزا درس وئریرلر اونا نجه دؤز مس، اونو»

«کیه دئیهمسن؟ آتاجاق وحید-ین سورا کی گؤزل-»

«گؤزل سؤزلری منی مارقالاندیریب پوزغونلار غومو دئدی»

«دن سئوینجه دؤندردی بو اون یاش دا اوشاغین آیدین»

«دوشه نجه سی منی گله جه یه داها اومودلاندیردی»

موشتولوق

تنگز لیک ده

موشتولوق

کتاب

حقیقیلی باخچا

آدرس: مرند حاجی کمال پاسازی - اوچونجو طبقه

او بو نجهنی گادولوق

لو اوزم